

SANTIAGO

Queétdih ã týat túutat

¹ Weém, Santiago,* jwī íip Dios, jwī Maáh Jesucristodihbüt teo wāhni wā jumna caá. Yeéb wā déewā, doce jwī nuowā ī jumnená poómpdih moón, Jesúíhwā biíh baácnaboó jumnitdih* týat túutnit, nin náodih wā daác wahna caá.

Dios jwiítdih ã jéihyaat

² Wā déewāá, dawá láa yeejép yapna yuhna, ñi táí wēi jenah joyoó.

³ Páñih yeejép yapna, yoobópdih Jesúsdih jepahnit jumna, chah táí jenah joinít, caandíh ñi cádahcan niít. Chah ñi táí jenah joyát pínahdih jéihnit, ñi weñeé.

⁴ Jesúsdih cádahcan, táí jenah joinít jumat túut niijná, biíc yoobó táí châjnit ñi jumuuá.

⁵ “¿Ded pah wā châjbi?” niíj jéihíhni Diosdih ã uábhá naáh. Páant ã uábúchah, Dios caandíh ã jéihyabipna caá. Caán nihat caandíh uábhnitdih júlhcanjeh, bádí ãpí teo wáacna caá, ī jéihyat pínah niijná.*

⁶ Páñih uábhna, Diosdih táí jenah joinít, ã uábhá naáh. “Wā uábúchah yuhna, Dios weemdíh ãta teo wáaccan tagaá”, niíj jenah joiní ã jumca bojo naáh. Páant niíj jenah joinlboó johlit dedboó ã johochah, bádí muj nolihat ãpí túut nuumát pah ã jumna caá. Páant niíj jenah joiní, yeó jáap jummat pah biíc yoobó

---

* **1:1** Mt 13.55; Mr 6.3; Hch 15.13; Gá 1.19   * **1:1 1P 1.1**   * **1:5**
1R 3.7-12; Pr 1.1-9.18; Stg 3.13-17

ãpĩ chājcan caá. Diosdih tái jenah joiní nihcan caá.*

⁷⁻⁸ Buu nindih jenah joiná yuhna, cheibit mácah ã jenah joibipna caá. Páant tái jenah joicán ã uúbáchah, jwí Maáh caandíh ã jepahcan niít.

⁹ Ded Jesúih oboh jumnjidih Diosboó maáh panihni ã waadábipna caá. Páant ã chājat pínahdih jéhnik, ã weñe naáh.*

¹⁰ Ded Jesúih dawá bií dée bíbohnidih bita ï dúuc wáyachah yuhna, ã weñe naáh. Cháa ã moopát pah tigaá caán bií dée ã buudáh bejbipna caá. Pánih jéhnik, caanbát ã weñe naáh.

¹¹ Yeó aáb jöhna, t̄ubit ã chāhachah, cháa diib téh bejnit, ã yúugna caá. Páant ã yúuguchah, ã tái jígohat ã beedná caá. Pánihat pah bádí bií déedih wēinibut ãih bií dée biícdih ã buudbípna caá.*

Yeejép chājat jenah joyátdih jepahcat

¹² Ded yeejép yapna yuhna, Jesúsdih cádahcanni tái wēini ã jumbipna caá. Páant ã cádahcatji jíib, páantjeh jeáboó Dios ãjeéh jumat túutnit, caandíh ã tái chājbipna caá. “Weemdíh tái oinitdih wājeéh wā tái jumat túutbipna caá”, ã niijátji pah ã chājbipna caá.

¹³ Yeejép chājat jenah joyát ã júuwúchah, “Dios caá weemdíh páant ã chājat túutp”, ñi niíj jenah joicá bojoó. Dios yeejép chājat jenah joicán, cääcwādihbut páant ã jenah joyát túutcan caá.

¹⁴ Obohjeéhtih, cääcwājeh t̄ubit yeejép ï ñinahat pah ïpí jenah joiná caá.

* **1:6** Mt 7.7-11; Jn 16.23-24

* **1:9** Jer 9.24

* **1:11** Is 40.6-7

15 Pánih jenah joinít, yeejép ūpř chājna caá. Páant ī chājatji jíib Dios queétdih iiguípna ã bejat túutbipna caá.

16 Wā déewā, wā oinitá, “Dios weemdih ã wātuchah, yeejép wā chājap jī”, ñi niíj jenah joicá bojoó. Páant jenah joyát yoobópdih nihcan caá.

17 Jwī íip Dios jeáboó jumni jwiítdih teo wáacat túut niijná, túinidihjeh bitadih ã wāhat túutna caá. Caanjéh tigaá yeó, widh, cāiwādihbüt chājni. Pánihna, ī jígothat ã túut nūamúchah yāhna, Diosboó páantjeh biíc yoobó ã jumna caá.*

18 Ā náahat pah ãih túini doonádih jwī jepahachah, ã weh jwī jumat pínah niijná, jwiítdih jáap cāac jumnit panihnit ãt jumat túutjip taga. Pánih jumnit, nihat ã chājnit cātih jwiítdih ã tái ubuchah, ã jwíih túut nūamnít jwī jumna caá.*

Diosdih yoobópdih jepahat

19 Wā déewā, wā oinitá, Dios naáwátdih ñi tái wēi joyoó. Pánih caandih tái joinít, túi jenah joicánnit ī wéheat pah wéhecan, waícanjeh íijnit ñi jumca bojoó.

20 Det íijnit Dios ã náahat pah ī tái chājcan caá.

21 Nihat ñi yéej chājatdih, yeejép ñi en ninahatdihbüt ñi cādahaá. Pánih cādahnit, Dios naáwátdih ī bohénachah, tái wēi jepahnit ñi jumuu. Páant ī bohéátdih ñi joyóchah, iiguípna bejnit déejidih tái ubnit, Dios yeebdih ã túut nūam péabipna caá.

22 Ā naáwátdih joiná yāhna, jepahcan, ñi mūic yeena caá. “Wā jepahcah, ã túimi nacaá”, niíj

---

* **1:17** Nm 23.19; Mal 3.6   * **1:18** 1P 1.23

jenah joiná, yeeatdih jenah joiná caá ñi chājap. Pánihna, ã naáwátdih túi joinít, ã bohéát pah ñi chājaá.

²³ Ded caán naáwátdih joiná yuhna, jepahcan-niboó nin pah chājni ã jumna caá: Ñih móotdih quenalihjih ã míic enna caá.

²⁴ Pánih míic en péa bejnit, ded pah ã jígohatdih waícanjeh ã quiib buudná caá.

²⁵ Obohjeéltih, biíhboó ã enatjidih ã quiib buudcát pah Dios naáwátdih joiná, tái náhninit, jepahna, chéoni panihni nihcan, tái chājna, bádí ã wēibipna caá. Pánihna, caán bohéátdih jepah cádhannidih wēi ennit, Dios ã tái teo wáacbipna caá.

²⁶ Ded jenah joicánjeh wéheni jumna, yoobópdih Diosdih ã wēican caá. “Diosdih wā tái wēina caá”, niíj jenah joiná yuhna, yeeatdih ã jenah joiná caá. Pánih jenah joiná, Diosdih ã wēi naáwát dedé pínah nihcan caá.

²⁷ Dios jwī íip ã náahat pah caandíh jwī weñat túut niijná, nin pah caá jwiítdih chājat náahap: Mána wi-hcannitdih, éemp wánnitdihbüt yeejép ī yapachah enna, queétdih teo wáacat caá náahap. Diosdih náahcannit yeejép ī chājat pah jwiítdih chājcat caá náahap.

2

Cääcwädih biíc yoobó tái chājat

¹ Wā déewääá, jwī Maáh chah táiini Jesucristodih jepahnit jumna, cääcwädih biíc yoobó tái chājat caá náahap.

²⁻³ Orojih ī chājniji téihya yacat júduna, bádí jíib jumni yéguehdihbüt dñoní yeéb Jesúíhwā ñi míic

wáacapna ã waád juibínachah enna, caandíh ñita wēi jwāáh tagaá. “Nin t̄ayüpboó ma ch̄áudá”, ñita niij tágaa. Páant niijná yuhna, caanná yeejép yégueh duoní moh yéejni ã waád juibínachah enna, caánboodíh ñita wēi jwāáhcan tagaá. “Con b̄uwáboó ma ñuhuu. Baácdihjeh ma ch̄áudá”, caandíh ñita niij tágaa.

⁴ Pánih chājna, cāacwādih yeejép jenah joinít, tájígohnitdihjeh ñita wēi en tagaá. Obohjeéhtih moh yéejnitdih ñita wēi encan tagaá. Páant niíj jenah joyát ã túican caá.

⁵ Wā déewā, wā oinitá, weemdih ñi joyoó. Dawá moh yéejnitdih Diosdih tájí jenah joinít, ã maáh jumüpboó jumnit pínah niijná, Dios át ñíwip wut jí. “Wājeéh páantjeh ñi jumbipna caá”, Dios caandíh oinitdih át niijíp wut jí.

⁶ Obohjeéhtih, queétdih ã ñíwichah yuhna, yeébboó queétdih ñipí tíicana caá. Pánih queétdih túicanit, dawá bií dée bíbohnitdihjeh ñi wēi enna caá. Nindih ñi tájí náhninaá: Dawá bií dée bíbohnitboó yeebdíh yeejép ípí chājna caá. Queétjeh yeebdíh naóh yacat túut niijná, cāacwādih peéh chājat túutnit pebhna ípí teo wái bejna caá.

⁷ Queétjeh Cristodih yeejép ípí wéhena caá. Obohjeéhtih, yeébboó “Jwiít Cristoíhwā caá”, niijnít jumna yuhna, caandíh yeejép wéhenitboodíh ñi wēi enna caá. Páant ñi chājat ã túican caá.

⁸ Dios naáwátdih daácniboó nin chah wēpni wutatdih ã daacátjidih ñi tájí náhninaá: “Meemjéh ma míic oyat pah, bitadihbüt biíc yoobó ma oyoó”, át niíj daacáp tají.* Caán wutatdih jepahna, ñi tájí chājna caá.

---

* **2:8 Lv 19.18**

9 Obohjeéhtih, maáta panihnitdih tái wēi enna yuhna, moh yeejnitbootdih enah bojnit, teo wáaccan, yeejép chājna caá ñi chājap. Pánih chājna, Dios á wutatdih ñi yap yohna caá.

10 Ded Dios á wutatdih jepahna yuhna, biíc wutatbitdihjeh yap yohna, nihatdih á yap yohna caá. Páant á yap yohochah, caandih peéh chājat á jumbipna caá.

11 “Ñi weha mána nihcannitjih yeejép ñi chājca bojoó”, Diosjeh át niij wutap wut jí.* Caanjéh māntih, “Cääcwanđih mao yohca bojoó”, át niijíp wut jí.* Pánihna, det í weha mána nihcannitjih yeejép chājcan yuhna, cääcdih mao yohna, Dios á wutatdih yap yohnit í jumna caá.

12 Cristo jwiítdih bádí oina, jwí tái jumat pínah niijná, bitadih á oyat tútna caá. Páant á wutatdih jepahnitdih, jepahcannitdihbut ñionit, ded pah í chājatji jíbdih á naóhbipna caá. Páant á jumuchah, á wutat pah jwí tái chājat dée caá. Á náahat pahbut jwí wéhe jíih.

13 Bitadih jwí jígah encah, Dios cääcwanđih á ñío láá jwiítdihbut jígah encanjeh, á peéh chājbipna caá. Obohjeéhtih, bitadih jwí jígah enechah, jwiítdihbut jígah ennit, á peéh chājcan niít.

Jesúsdih tái jenah joinít, bitadih teo wáacat

14 Wā déewääá, nindih ñi tái joyoó: “Weém Cristodih wā tái jenah joiná caá”, ded niijná yuhna, bitadih á tái teo wáaccáh, á niijátji dedé pínah nihcan caá. Páant á niijíchah yuhna, Dios caandih á tái ubcan niít.

---

* **2:11** Ex 20.14; Dt 5.18   * **2:11** Ex 20.13; Dt 5.17

15-16 Ded Jesúih, Jesúih wili ī jeémát pínah wi-hcah ennit, yeejép yéguehdihjeh ī dʉwáchah ennit, jwiít Jesúlhwā queétdih túi teo wáacat caá náahap. “Táini yégueh dʉonít, táini jeémátdih jeémpnit, ñi túi jʉmuú”, niijná yʉhna, ī náahatdih ñi wāhcah, ñi nijját dedé pínah nihcan caá.

17 Pánihna, “Cristodih wā túi jenah joiná caá”, niijná yʉhna, ñi túi chājcah, Cristodih ñi jenah joyát dedé pínah nihcan caá.

18 Ñijeéh jʉmni nin wā bohéátdih joílhanni nin pah ãta nijj tágaa: “Weém wāpī túi chājna caá. Meémboó bitadih teo wáaccan yʉhna, ‘Cristodih wā túi jenah joiná caá’, mapī niijná caá. Jwiít chénat pahdih Dios ã túi ubbiipna caá”, ãta nijj tágaa. Obohjeéhtih, Cristodih túi jenah joiníboó bitadih ã túi chājachah, caandíh túi jenah joiní ã jʉmatdih cāacwā ī jéihipna caá.

19 “Dios biícjeh caá”, ñi niíj jenah joiná caá. Páant ñi niíj jenah joyóchah, ã túina caá. Obohjeéhtih, páant ñi niíj jenah joiná yʉhna, Diosdih ñi jepahcah, caandíh ñi jéihyat dedé pínah nihcan caá. Nemépwābʉt ñi jenah joyát pahjeh mʉn tigaá ī jenah joyóp. Pánih jenah joinít, Dios biícjeh ã jʉmatdih jéihna, ã wēpatdih úamnit, queétbóó ī méména caá.

20 “Cristodih túi jenah joiní wā jʉmna caá”, ded niíj jenah joiná yʉhna, bitadih teo wáaccan, yoobópdih ã túi jenah joicán caá. Pánihna, Cristodih jepahna yʉhna, bitadih teo wáaccanniboo yoobópdih ã jepahcan caá.

21 Caán yoobópdih ã jʉmatdih ñi jéihyat pínah niijná, jwī nʉo Abraham ded pah ã chājatjidih wā

naóhbipna caá. Caán ã wüúh Isaac wüt jümnidih Diosdih át mao cáo wühihip wüt yuh jí. Pánihna, jee dáhnajíh ã cáag aabáni poómpjh ã cáagni tuejjih caandíh át chéo cáagap wüt jí. Páñih chéo cáagna, Dios ã nijjátji pahjeh caandíh wëinit, ã wüuhdih mawat táut átih chäjap wüt yuh jí. Páant ã jepahachah ennit, “Yoobópdih táini caá”, Dios caandíh át niíj enep wüt jí.*

²² Páant ã nijjátjidih náhninit, nindih ñi jenah joyoó: Abraham Diosdih tái jenah joiní jumna, ã wütatdih át jepahap wüt jí. Páñih jepahna, Diosdih ã tái jenah joyátdih át jüutüp wüt jí.

²³ Dios naáwátdih naóh yapani ã niíj daacátji pahjeh át yapap wüt jí. “Abraham Diosdih tái jenah joinít, át jepahap wüt jí. Páant ã jepahachah enna, ‘Caán táini caá’, Dios caandíh át niíj enep wüt jí”, át niíj daacáp tají.* Páant ã niíj enatdih jéihna, “Abraham Dios ã chéen caá”, cääcwä caandíh ít nijjíp wüt jí.*

²⁴ Pánihna, ded pah Abraham ã yapatjidih jenah joinít, nindih ñi jéihbipna caá: “Diosdih wä tái jenah joiná caá”, nijjná yuhna, caandíh át jepahcah enna, “Caán táini caá”, Dios caandíh át niíj encan caá. Obohjeeéhtih, Diosdih tái jenah joinít, át tái chäjatdih enna, “Caán táini caá”, caánboodih Dios ã niíj enna caá.

²⁵ Páant tigaá Rahab wüt jumnih deoh nah jumnihjidihbat “Caánt táinih caá”, Dios át niíj enep wüt jí. Josué á wah bojnitji miíh tatchina í jaibínachah, queétdih jwähnít, “Wüih muáboó ñi ão jwäháp”, mit nijjíp wüt jí. Cheibit Josuéwā í

---

* ^{2:21} Gn 22.1-4   * ^{2:23} Gn 15.6   * ^{2:23} 2Cr 20.7; Is 41.8

jumapna queét ī jwáab bejehah, biíh namáboó mit júutup wut jī, “Queétdih eníhcannit maoná”, niijná. Páant queétdih mi teo wáacatdih enna, “Caánt túinlh caá”, Dios át niíj enep wut jī.*

²⁶ Jwīh bácahdih caolih ã wihsah, jwīta báadhcan tagaá. Pánihna, caolih ã wihsah, jwīh bácahboó dedé pínah áta nihcan tagaá. Pánihat pah “Diosdih wā túi jenah joiná caá”, niijná yuhna, bitadih teo wáaccan, yoobópdih caandíh jwī túi jenah joicán caá. Pánihna, jwī teo wáaccas, caandíh jwī túi jenah joyát dedé pínah nihcan caá. Caolih wihsanni bácah pah ã jumna caá.

3

Ded pah caá jwī wéheat

¹ Wā déewää, ded Dios naáwátdih cääcwädih bohéna, caán ã bohéátdih caanjéhbüt ã túi jepaha naáh. Pánih bohéna yuhna, ã túi chäjcatdih enna, caánboodíh Dios chah ã peéh chäjat pínahdih ñi jéihna caá. Pánihna, ñijeéh jumnit Dios ã ñionitjeh ë bohéna naáh.

² Dawá láá nihat jwiít cääcwä yeejép jwípí chäjna caá. Ded yeejép niijíhat ã júuwáchah yuhna, niijcán, túi yoobópdih jumna, yeejép chäjíhatdihbüt áta jéih yap yoh tagaá.

³ Nin pah ã jumna caá: Caballoíh jacdih ëtah naabítdih yacnít, ãih yapatnaboó tōpnadih jwípí chéona caá. Caandíh páuh laáb cháudnit, caan tōpnadih wáinit, ded jwī bejíhipboó caballodih jwī jéih bejat túutna caá. Bainí naabít ã jumuchah

---

* ^{2:25} Jos 2.1-21

yuhna, caandih jwī wáyachah, caballo jwiítdih ã tāi jepahna caá.

⁴ Nin pahbut ã jumna caá: Bédí jääj choo ã jumuchah yuhna, caán choodih íoh tewat naáboó bainíjeh ã jumna caá. Pánihna, bádí johlit ã ub joh bojochah yuhna, caandih íoh teoniboó caán bainí naajíhjeh ded ã bejíhipboó ã jéih íoh teo bejna caá.

⁵ Pánihat pah tigaá jwíih nuúc bainí ã jumuchah yuhna, caanjíh niijná, bitadih bádí jwī yéejana caá. Nin pahbut ã jumna caá: Bainí tuu cíut jumna yuhna, iig náhna, dawá máa nahnadih ã iigná caá. Pánihat pah jwíih nuúcjíh niijná, bádí yeejép jwī jéih chäjna caá.

⁶ Pánihna, jwíih nuúc tuu cíut panihni ã jumna caá. Jwíih nuúcjíh niijná, jwī jéih míic yéejana caá. Tuu cíut bádí ã iigát pah yeejép pohba jwī chäjna caá. Pánih yeejép niijná, nemépwā ī wutat pah jwī chäjna caá.*

⁷ Nihat jiadih moón nuñépwā, jiijnít, maiwā, dóbohwā, queejwádihbut cäacwā īt wutup wut jí.

⁸ Obohjeéhtih, jwíih nuúcjíh yeejép niijná, jwī jéih cádahat túutcan caá. Maiboó cäacdih chäácna, ã yéeaat pah jwiítbüt jwíih nuúcjíh yeejép niijná, bitadih bádí jwī yéejana caá.

⁹ Jwíih nuúcjíh Diosdih wēi naóhna yuhna, caán ã jumat pah jwiít cäacwādih ã chäjnit jumna yuhna, yeejép pohba bitadih jwī niijná caá.*

¹⁰ Pánihna, caan jácmantjeh wēi naáwát, yeejép niijátbüt ã bacna caá. Wā déewāá, páant jwī niijíchah, ã túican caá.

¹¹ Biíc meo waócahmantjeh táini mah, náumni

* ^{3:6} Pr 16.27   * ^{3:9} Gn 1.26

mah biícdih ãpĩ nooj báccan caá.

12 Wã déewãá, higuera nah olivo tíibnadih ãpĩ quehcan caá. Iguíh nahboó higueradih ãpĩ quehcan caá. Meo waócahmant náumni mah ã nooj bácacah, táini mah ã nooj báccan niít. Pánihat pah jwiítdih táini naawát, yeejép nijjátdihbut nijjcát caá náahap.*

Tái jenah joyát

13 ¿Nijeéh jumnit biquína tái jenah joinít ï jum niít? Pánih jumíhna, “Bita chah wã jéihna caá”, ï niíj jenah joicá bojo naáh. Páant niíj jenah joicánjeh, táinijeh jumnit, ï tái châja naáh. Páant ï châjachah enna, “Queétboó tái jenah joinít yoobát ï jumna caá”, ñi niíj jéihcipna caá.

14 Obohjeéhtih, det bií déedih bûdí en ñinahna, ï weñat pínahdihjeh jenah joiná yuhna, “Weémboó tái jéihni wã jumna caá”, ï nijjcá bojo naáh. Páant nijjnít, tubit yeenit ï jumna caá.

15 Páant jenah joinít, Diosdih náahcannit ï jenah joyát pah, jenah joiná caá ï châjap. Páant Dios queétdih ã jenah joyát túutcan caá. Nemépwã caá páant ï jenah joyát túutap.

16 Bitadih jepchá tûbnit, queétdih teo wáaquíhcan, bûdí míic juihnatbut ã jumna caá. Pánih míic juihnit jumna, bûdí yeejépdihbut ï châjna caá.

17 Obohjeéhtih, caandíh jéihnidih Dios ã tái jenah joyát túutna caá. Páant ã jenah joyát túutchah, ïpí tái châjna caá. Pánih tái châjna, míic juihcan, bitadih yap yohcan, ïjeéh tái biícdih jumnit, queét nihatdih biíc yoobó oinit, bitadih ï jîgah en teo

---

* **3:12** Pr 18.21

wáacna caá. Pánih chājna, yeecanje, īpī tái jumna caá.*

¹⁸ Pánih míic jāihcan, “Táinijeh ñi jumuá”, bitadihbüt īpī niíj naóhna caá.

4

Nin baácdih bóodih bidcat

¹ ¿Dépanih tigaá míic jāihnit, ñi míic mao? Tái chājíhna yuhna, yeejép ñi jenah joyát pah chājna, ñi míic maona caá.

² “Caandíh bádí wā náahna caá”, niíj en ñinahna yuhna, ñi jéih bíbohcan caá. Pánih náahna, caandíh bíbohnidih jāihnit, míic maonit, ñi mao yohna caá. Obohjeéhtih, Diosboodíh uábhcan, ñi náahatdih ñi bíbohcan caá.

³ Uábhna yuhna, ñi weñat pínahdihjeh ñipí uábhna caá. Páant ñi uábúchah, Dios yeebdíh á jepahcan caá.

⁴ Diosdih jéihcannit í náahat pah yeebbút náahma, Diosdih eníhcannit ñi jumna caá. ¿Caandíh ñi jéihcan niít? Pánihna, queét ded pah í chājatdih wēi enna, biíc yoobó chājnit, Diosdih náahcannit ñi jumna caá.*

⁵ Dios naawátdih daácniji nin pah át niíj daacáp tají: “Dios jwíjeéh á jumat téutni Táini Espíritu jwiútdih bádí oinit, jwí yéej chājíhichah, tubit á jígahna caá”, át niíj daacáp tají. Páant á niíj daacátji oboh jumni nihcan, yoobópdih tigaá á jumup.*

⁶ Pánih oina, Dios jwiútdih bádí á teo wáacna caá, caandíh jwí tái jepahat pínah niijná. Nindihbüt

---

* **3:17** Pr 1.1-9.18; Stg 1.5   * **4:4** Is 1.21; Jer 3.6-10; Os 2.2; Mt 6.24;
Lc 16.13   * **4:5** Ex 20.5; Dt 4.24; Zac 8.2

Dios naáwátdih biíh daácni ãt niíj daacáp tají: “‘Weém bácah bitadih chah wã jéihna caá’, niijnídih Dios ã eníhcan caá. Obohjeéhtih, ‘Weém oboh jumni caá’, niijníboodíh Dios bádí oinit, ã teo wáacna caá”, ãt niíj daacáp tají.*

⁷ Pánihna, Diosdih táí jepahnit ñi jumuá. Caandih jepahnit, nemép ã yéej chāyat tútuchah yuhna, caánboodíh ñi yap yohoó. Páant ñi yap yohatdih enna, ã jweibípna caá.

⁸ Diosdih bádí bidnit, ãjeéh táí biícdih ñi jumuá. Páant ñi jumuchah, caanbát ñijeéh jumnit, yeebdih bádí ã teo wáacbipna caá. Yéej chājíhatdih jenah joí cádahnit, ñi jwuub chājca bojoó. Pánih cádahnit, táiniboodíhjeh jenah joinít, ñi tái chājaá.

⁹ Ñi yéej chāyatdih bádí jígahnit, ñi juñuá. Yeejép ñi wéi chāyatjidih cádahnit, caandih tícnit ñi jumuá.

¹⁰ “Yéej chājni, oboh jumni wã jumna caá”, Diosdih ñi niijí. Páant ñi niijíchah, caánboó ñi yéejatdih yohnit, nin baáckoó ñi jum jwuhuchah, ã tái teo wáacbipna caá. Táttimah, ã pebhna ñi juibínachah, yeebdih maáta ã waadábiipna caá.*

Bita Jesúíhwádih yeejép niijcát

¹¹ Wã déewáá, yeejép doonádih yeéb míicjeh ñi niijcá bojoó. “Caán túcanni caá”, niijná, “Caandih peéh chāyat caá náahap”, niijná caá ñi chājap. Páant niijnít, “Jwí míic oyat pínahdih Cristo ã wutat ã tícan caá”, ñi niijná caá. Páant niijná, caandih jepahcan, “Tái chāyat pínahdih weemjéh caá wã jéih ñíwip”, niijná caá ñi chājap. Páant niijnít, yeebjéh míic wutña caá ñi chājap.

---

* **4:6** Pr 3.34; 1P 5.5   * **4:10** Mt 23.12; 1P 5.6

12 Obohjeéhtih, Diosjeh cääcwađih wätni, queétdih ñíoni ã jumna caá. Cääcwä iiguípna bejnit déejidih caanjéh ã jéh tái ubna caá. Caanjéh queétdih iiguípna ã jéh bejat túutna caá. Pánihna, “Caán yeejép caá”, jwiítboó cääcwađih jwī jéh niijcán caá.

Cheibit ded pah ã yapat pínahdih jwī jéihcat

13 Buu, nindihbat ñi tái joyoó: Nin pah biquína ñi niíj jenah joiná yuh caá: “Buu, cheibit biíh tátchina jibidih wä bejbipna caá. Caanná juibinit, biíc jópchi jum, bií déedih jíib chäjnit, bádí dinerodih wä bíbohbipna caá”, ñi niíj jenah joiná yuh caá.

14 Obohjeéhtih, cheibit ded pah ñi yapat pínahdih ñi jéihcan caá. Tu jeí maátcanjeh jumnit, biícmantjeh ã buudáh bejna caá. Pánihat pah jwiítbat maátcanjeh jum jwuhnit, jwī buudbípna caá.*

15 Obohjeéhtih, “Dios ã náahachah, páantjeh báadh jwuhnit, nin pah wä chäjbipna caá”, niíj jenah joyát caá náahap.

16 Pánihna, “Weemjéh tái jéihni jumna, nin pah wä chäjbipna caá”, ñi niíj jenah joyát yeejép caá. Diosdih ñi tái jenah joicán caá.

17 Ded ã tái chäjat pínahdih jéihna yuhna, caandih chäjcan, ã yéej chäjna caá.

5

Dawá bií dée bíbohnitdih ã wěp naáwát

1 Yeéb dawá bií dée bíbohnitboó weemdíh ñi tái joyoó. Buu nihat ñi náahatdih ñi bíbohna yuhna,

---

* **4:14** Pr 27.1

táttimah bádí moh yéejnit ñi jumbipna caá. Páant yeejép ñi yapat pínahdih jéihnit, bádí ñi ñaác jumna.

² Níih bií dée ã moóp beedáh bejbipna caá. Níih yéguehdih jooóh macwã ï jeémp beedábipna caá.

³ Búdí oro, platadihbüt ñi ámohochah yuhna, moópni jumna, dedé pínah nihcan niít. Yeéb dinerodih oinit, bádí ñi ámohochah, Dios ã enna caá. Páant ã enechah, dinerodih yeéb ñi oyatji jíib, péeni yeó jáapdih yeejép ñi yapbipna caá. Iiguípboó jumnit, bádí ñi moh yéejbipna caá.*

⁴ Yeebdíh teo wáhnitdih yeenit, ï tewat jíibdih yoobópdih ñi jíib châjcap be. Pánih jíib châjcan, ñih dinerodih páantjeh ma bíbohochah, Dios ã enna caá. Yeebdíh teo wáhnitboó ï tewat jíibdih náahna, bádí ñi ñaácna caá. Páant ï ñaacáchah, jwí Maáh Dios queétdih ã joiná caá.*

⁵ Nin baácboó jum jwáhnit, dawá bií déedih ñi bíbohochah, dedé yeebdíh ã júdhcan caá. Pánih jumnit, ded pah ñi weñat pínahdihjeh ñipí châjna caá. Obohjeeéhtih, yeebdíh Dios ã peéh châjat pínahdih ñi jéihcan caá. Jwiít cääcwã jwíih momo jiwiwádih bádí jeémát jwípí wáhnna caá, bádí ï débehat pínah nuijná. Pánihat táttimah, táí débehnit ï jumchah ennit, queétdih jeémát túut nuijná, jwípí maona caá. Obohjeeéhtih, queét jiwiwã ï wéi jeémpna yuhna, queétdih jwí mao jeémát pínahdih ï jéihcan caá. Yeébbóó queét wéi jeémpnit jiwiwã panihnit caá ñi jumep.

⁶ Nin pahbüt ñipí châjna caá: Túí châjnit yeebdíh ï yap yohcah yuhna, nemat muúboó nemat túutnit, queétdih ñipí mawat túutna caá. Páant ñi châjat

---

* 5:3 Mt 6.19   * 5:4 Dt 24.14-15

jíibbút Dios yeebdíh búdí ã peéh chājbipna caá.

Cristo ã jwáub dei júuwát pínahdih tái páñat

7 Wā déewääá, jwī Maáh nin baácboó ã jwáub dei júuwát pínahdih ñi tái páñaá. Wápchi mínah “Wā momnidih mah ã júuwá naáh, tái chíhnit, ã tái quehat pínah niijná”, niijnít, ã tái pāina caá. Páant ã páñat pah māntih, yeebbút ñi tái páñaá.

8 Jwī Maáh ã jwáub dei júuwát pínah bahnijeh ã júdhdatdih jéihnit, yeejép yapna yuhna, tái pāinit, caandíh ñi jenah joí cá dahca bojoó.

9 Wā déewääá, yeéb mícgeh yeejép ñi míic niijcá bojoó, Dios yeebdíh ã peéh chājcat pínah niijná. Nindih ñi náhninaá: Æ peéh chājat pínah yeó jáap bahnijeh ã júdhna caá.

10 Wā déewääá, Dios naáwátdih naóh yapanitjiboó búdí yeejép yapna yuhna, Dios queétdih ã naáwát tātatdih ït naóh cá dahcap wut jī. Pánihna, queét ï cá dahcat pahjeh māntih, yeebbút biíc yoobó Jesús ã jwáub dei júuwát pínahdih ñi pāi cá dahca bojoó.

11 “Det yeejép yapna yuhna, Diosdih cá dahcannit tái wēinit ï jumna caá”, jwī niíj jenah joyátdih ñi tái jéihna caá. Jon jātih bóo Job wut jumniíh doonádih ñit joijí tagaá.* Caán búdí yeejép yapna yuhna, Diosdih ãt tái jenah joí cá dahcap wut jī. Pánih yeejép ã yapat tāttimah, Dios jwī Maáh tái jīgah enni jumna,* caandíh búdí ãt teo wáacap wut jī.

12 Wā déewääá, ded pah ñi wéheat pínahdih jenah joinít, nindih chah ñi tái náhninaá: Cāacwā ï naáwátdih bita ï tái joyát pínahdih náahna, nin pah ïpí niijná caá: “Jeá táini ã jumuchah, yoobópdih caá

---

* **5:11** Job 1.21-22; 2.10   * **5:11** Sal 103.8; 111.4

wā nijjíp”, īpī nijjná caá. Páant ī nijját pah, yeéb ñi nijjcá bojoó. Bitadih naóhna, tái yoobópdihjeh ñi naáwá. Páant ñi tái naóhcah, Dios yeebdíh ã peéh chājbipna caá.*

Uúbát

13 Ñijeéh jumni yeejép yapna, Diosdih ã uúbá naáh. Biíh wěini jumna, Diosdih ã wěi ewe naáh.

14 Biíh wunni jumna, Jesúlhwā ī maátadih ã bid bojo naáh, yíjíh ñáinit, jwī Maáh Jesús ã wěpatjíh caandíh ë uúbát pínah nijjná.*

15 Pánih teo jāha uúbhniit, “Jwī uúbát pah Dios ã chājbipna caá”, ī niíj jenah joyóchah, wunnidih Dios ã booabipna caá. Æ yéej chājatji jíib wunni ã jumuchah, ë uúbúchah, ã yéej chājatjidihbüt Dios ã yohbipna caá.

16 Pánihna, yeéb ñi yéej chājatdih ñi míic naáwá. Pánih míic naóhniit, yeéb míicjeh Diosdih ñi uúbá, dedé wunat ã jumuchah, caandíh ã booaat pínah nijjná. Tái chājnit ñi uúbúchah, Dios ã tái jepahbipna caá. Páant ñi uúbát oboh jumni nihcan, wěpní ã jumna caá.

17 Dios naáwátdih naóh yapani Elíasji jwiít pah ãt jumup wut jī. “Mah ã buugcá bojo naáh”, Diosdih ã niíj uúbúchah, biíc peihcanni jópchi biíh jópchi tac yoób mah ãt buugcáp wut jī.*

18 Táttimah, ã jwáub uúbúchah, mah ãt jwáub buugúp wut jī. Baácdih mah ã jwáub buugúchah, momni chíihnit, ãt jwáub quehep wut jī, páant

* **5:12** Mt 5.34-37   * **5:14** Mr 6.13; Lc 10.34   * **5:17** 1R 17.1; 18.1;
Lc 4.25

mántih. Pánihna, Diosdih jwī uábát oboh jumni nihcan caá.*

Yéej chājni ã túut nūumát

19-20 Wā déewāá, ñijeéh jumni Dios naáwátdih ã cádahachah ennit, caandíh jwáub túut nūumát túutat caá náahap. Pánih jwáub túut nūumát túutnit, caandíh ñi tí teo wáacna caá. Páant ñi teo wáacachah, ã jwáub túut nūumáchah, bádí ã yéej chājachah yáhna, Diosboó ã yéejatdih yohnit, caán iiguípna bejni déejidih ã táí ubbipna caá.* Caandíh táí náhninit, ñi táí míic teo wáacá.

Páant bóojeh tigaá wā naáwát.

Santiago

---

* 5:18 1R 18.42-45   * 5:19-20 Pr 10.12; 1P 4.8

Dios ã jáap naáwát tólih New Testament in Cacua

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cacua

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cacua

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 26 Jul 2025 from source files
dated 29 Jan 2022
34c9543b-57a6-5290-ab7b-4fa15529a7e2